

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hónap 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábon petít soronként 5 krjával számítatnak.

Uj ülészak előtt.

Debreczen, május 12.

(—s.) A jelenlegi országgyűlésnek negyedik ülészaka, melyeket a királynak tegnapielőtti felolvasott legmagasabb leirata berekesztett, a józan és higgadt közvélemény osztatlan öröme mult ki, mert annak — a költő szavaival élve — csakugyan a multjában nem volt öröm, sem a jövőjében remény. Tartamát tulnyomó részben a folyó évi költségvetés tárgyalása vette igénybe, s ezen kívül egyéb érdemleges munkára alig-alig jutott valami csekély idő. De maga a budgetvita is hijával volt az eredményes haszonnak, mert nem volt az egyéb, mint az ellenzéki pártoknak valóságos hajszája a Bánffy kormány ellen, amelynek lehetlenné létele és megbuktatása volt az egyedüli czél. A politikai pártellentétek talán még sohasem élesedtek ki annyira, mint ez alatt az ülészak alatt. Az ellenzéki pártok a kormány ellen intézett támadásaik hatásosabbá tételében még sohasem tapasztalt mértékben alkalmazták azt az eljárást, hogy az ország közállapotait a legszomorubb visszafejlődésben hanyatlásban és szétzúllásban levőknek esetelték. A budget tárgyalásának két havi ideje alatt az ellenzéki pártok egyebet sem tettek, mint hogy az ország állapotát ócsárolták és gyalázták, amivel az

ezredéves ünnepiségek küszöbén csakis hazánk ellenségeinek tették a leghasznosabb szolgálatot.

Pedig karácsonykor, amikor gróf Ap-ponyi Albert az istenbéke jelszavát a parlament és az ország közvéleménye elé találta, s amikor arra rövid idő mulva báró Bánffy Dezső legőszintébb lojalitással válaszolt, nagyon sokan (mi nem) azt hitték, hogy a parlamenti béke esodája be fog következni. Mi sokkal szkeptikusabbak vagyunk, semhogy ilyen illuziónak átadtuk volna magunkat és az események sajnosan igazolták bevárakozásunkat. Az istenbéke csufosan meg-hiusult, de abból haszna senkinek sem lett, magának az ellenzéknek sem, hanem igenis lett kára az országnak, mert a parlamenti üdvös munka végzése helyett meddő módon töltötte el az időt.

Az ellenzék azonban meggyőződhetett arról, hogy a párthecek az ország közvéleményében éppen nem találnak visszhangra és hogy az országban a legnagyobb visszatetszést kelti a parlamentnek meddő szóharca. Ennek a belátása elől az ellenzéki pártok sem zárkózhatnak el, ha csak politikai hivatásuk jelentőségét még jobban tönkre nem akarják tenni. Az uj ülészakban tehát ezt szem előtt kell az ellenzéknek tartania, ha ugyan azoknak a nagyfontosságú reformoknak, amelyek tárgyalásra várnak,

létrehozásában komoly szándékuk van közremunkálkodni. A közigazgatási bíróságokról, a kuriai bíraskodásról és bünavádi eljárásról szóló törvényjavaslatok megvitatása komoly, higgadt és objektív tárgyalási modort igényel. Ha ezekkel szemben az ellenzéki pártok nem tanusitanak más magatartást, mint a budgettel szemben, akkor az ország azonnal tisztában lesz avval, hogy az ellenzék tevékenységét a merev tagadás kimeríti, a mely nem alkotni, hanem bontani és rombolni törekszik.

Most lesz tehát a második alkalma az ellenzéknek megmutatni, hogy istenbékét, békés munkát akar-e az ezredéves állami fennállás örömevében, amikor a koronás király is annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a hasznos munka a különböző politikai irányu ellenfeleket az ország érdekében egyetértésre bírja, vagy pedig folytatni akarja az áldatlan harcot?

Ha a ritka alkalom és a királyi szavak sem képesek hatást tenni az ellenzékre, akkor kénytelenek vagyunk tőle a hazafiságnak legesekélyebb mértéket is megtagadni.

— Belföldi hírek. (A karánsebesi zászló létegetése) ügyében megindított vizsgálat kiderítette, hogy a lobogót nem a román pap növendékek gyújtották föl, hanem egy Zsuku Péter nevű szabó legény. — Zsukut azonnal letartóztatták, mindazáltal

T Á R G Z A.

Nem lesz belőle gazd'asszony.

— Németből szabadon K. Balogh Iona. —

Sohase lesz jó gazd'asszony belőle! Sohajtának fel gyakran a mai mamák, mikor leánykák egy-egy jó vizsgájáról a bizonyítványokat örömmel szemlélték, melyek a komoly s máskor nehezen kielégíthető papát is arra indítják, hogy leánykája rózsás arcocskáját megveregetve, saját szavaival megerősítse a tanító írott elismervényét.

Sohase lesz jó háziasszony! Mindenhez van kedve, csak a háztartás teendőiben segédkezni nem, s ha ezt nagy fáradsággal valamennyire betanítják is, a legrövidebb idő alatt a sok különféle tanulni valók között elfeledi.

Hát még a nagymama mily kétségbeesve rázza szürke fejét a tantárgyak sokfélesége fölött. Az ő idejében még mit sem tudtak a leánynevelő intézetekben a vegytanról, hanem akkor tudtak is az asszonyok főzni, gazd'asszonykodni, a háztartást vezetni és — takarékoskodni.

— Ezt kellene a mi felsőbb leányiskoláinkban tantárgyul fölvenni — véli a mama, — mi hasznát veszik leányaink az iránytan és vegytannak? — Hisz ezeket csak azért tanulják meg, hogy csakhamar aztán elfeledjék.

Mikor a kis leány a felsőbb leányiskolát elhagyva, nevelőintézetbe megy,

zongorázik és operaáriákat énekel, hogy a hivatásszerű énekesnők megrettennek és végtelen konkurrálástól tartanak, mikor a francia és angol társalgási órák sohasem érnek véget, ez nincs a nagymamáska izlése szerint és elborult szemmel néz a jövőbe.

Egyetlen vigaszt a jövőtől vár, mikor ki fog jönni a lányka az intézetből és akkor őt a nagymama veszi majd keze alá; lelki szemei már most is látják, mint fog majd praktikus gazd'asszonynyá fejlődni keze alatt, hogy tesz-vesz kules-csomó és konyha-kötényvel fegyverkezve, uralkodva konyha s pinczében.

Elérkezett a várva várt nap. Bevégezve tanulmányait, a legjobb bizonyítványokat hozta haza a szülei házhöz; de a nagymama reményei a háziasszonytevékenységről ismét füstbe mentek. — Annyi egyéb tenni valója van a mai fogalom szerint egy felnőtt leánynak! Az újabb regényirodalom tanulmányozása, a különféle talantomok ápolása, festészet, zene, vegytan stb., a látogatások adás és fogadása, a kirándulások, bevásárlások, a matinéek, koncertek, színház látogatása, télen a bálók és koresolyázás. Valóban lehetetlen a szegény fiatal leánykától kívánni, hogy gyakorlati háziasszonyi tehetséget is szerezzen. Nagymama vigasztalhatatlan, a modern nőnevelést látva. Mi lesz ennek a vége? — kérdi.

Annyi volt már napjainkban erről szó írásban és képben és a legtöbb szorencsétlen családnál megszokott dolog azt

hozni fel okul, hogy a lányok nem neveltetnek praktikus háziasszonyoknak s nevelésök többnyire tulszárnyalja anyagi helyzetök határait. De nem kell azért pessimistáknak lennünk, tanulnak leányaink oly sok dolgokat a „divat” kedvéért, melynek a gyakorlati életben haszna nincs, de nem árt az oly sokat, mint hiszik,

Higyjék meg, aggódó nagymamák és papák, minden nővel vele születik a gazd'asszonyi tehetség és ha a mamáska nem bizonyul elég jó tanítónak, majd jön a legjobb tanító a „szerelem” És ha ő szerrinte a nő legszebb a tűzhely pirosságával arczán, akkor az eddig elhanyagolt „főzőkanál és konyhakötény” elsőrendű dolgok lesznek.

Van egy ismerősöm, ki teljességgel nem akart férjhez menni; kissé emancipált hölgy volt, alkalma pedig lett volna elég, mert szép ifju és anyagilag is kedvező helyzetben volt.

— Nem áldozom fel arany szabadságot — mondta gyakran. Es valóban irigyésre méltóan tudta függetlenségét nemesen élvezni. Köszönöm! mondá egy-egy házassági ajánlat visszautasítása után; csak nem leszek bolond rákvörösre főtt kézzel, lángoló arczczal állni a tűzhely s vasalásztal mellett, mert ha egyszer magamra vállalom egy ház rendben tartását, ambízióm nem engedi, hogy a eselések kegyelmére legyen bizva az én és hozzám tartozóim jóvolta, szolgáláságra kárhozhatni magamat nem fogom egy

raktár.

gy külön-kereske-és oltott ban és tető-fél és ne-

rban

pártfogását

a

a tüzőltó an.

490-1-1

YEK,

KET,

KEKET,

KAT,

ÓKAT

EGEKET

t ajánl

ndre.

424-50-18

társulat

KE

pesten tar- léseu megál- letbe lépett- zatokra vo- rint.

ny nélkül- tt.

ZÜTT.

- 100 kiló
- 14.-
- 13.40
- 13.-
- 12.20
- 11.60
- 11.-
- 10.60
- 10.20
- 9.80
- 9.-
- 8.80
- 8.80
- 3.60
- 3.80
- 3.60
- 3.-
- tiázta-suly
- 85 kiló
- 70 "
- 50 "

487-2-1

a vizsgálatot ellene tovább is folytatják, bár Zsuku tettéből kilátszik, hogy az egész nem politikai merénylet, hanem inkább szemtelen utcai csinje egy korhely szabólegénynek. — (Millenniumi alapítvány Császka György kalocsai érsek a millennium emlékére 150,000 koronás alapítványt tett, ezenkívül 170,000 koronát adományozott jótékony czélokra.

Mit jelentenek a nemzeti színek?

— Mitrovics Gyula predikációjából. —

Vasárnap, mikor az egész nemzet imádkozott és templomban volt, a Kossuth-utcai ref. templomban Mitrovics Gyula predikált a nagy nemzeti ünnepről. Új lelkészünk ezuttal állott először a Kossuth-utcai templom katedrójában. Beszéde alapigéjéül Lukács XIII. 32. versét választotta: „Ne félj kicsiny sereg; mert tetszett a ti atyátoknak, hogy adjon nektek országot“. Ez alapon építette fel az ő szíveig ható kiválóan szép ünnepi szónoklatát.

Átveszünk mi is ebből egy remek részletet, amely azt fejtegeti, hogy mit jelent a három nemzeti szín, a piros, fehér, zöld?

Azokat a nemzeti erényeket jelenti, a melyeknek köszönhetjük hazánk ezer éves fennállását; amelyekre „vérükkel is megpecsételt esküt tettek le ősaink.

Azután így folytatta a szónok:

Jertek k. h. Ujitsuk meg mi is mindnyáján ezt az esküt az új ezredvének küszöbén s hogy eskütorésbe közülünk senki se essék, olvassuk le emlékeztetőül azokat az erényeket, a melyek a magyar nemzet lobogójára van jegyezve s melyek jövőjét biztosítják!

Az a piros szín ott a nemzeti lobogónk a magasban: a lelki, testi tehetségek, kifejtésének, a tetterőnek, a jellem szilárdságának, a hazáért dobogó szív tiszta vérének és a hazaszeretet égő tüzeinek, beszélt jelképe előttünk.

Tagjaiban él egyedül a nemzet és ennek kezében van letéve azok emelkedése vagy bukása és jaj annak a nem-

férfiért sem, — végző barátném szavait, szép fejét büszkén hátravetve. Arra nem kényszeríthet senki.

Határozott tehetsége volt a festészetre s már több képei nyertek a kiállításokon, nemcsak előnyös kritikát, hanem vevőket is. A hozzánk közelfekvő nagyobb város muzeumának tulajdonát képező Madonnát másolta ekkor, és ezért naponként a városba kellett menni; én gyakori kísérem voltam. Rendesen a város egyik legjobb nevű éttermében étkezünk ily esetben és mindig kitűnően. Alice is beismeré, hogy ily pompásan sehol sem lehet enni. Az előkelő helyiség tulajdonosa, úgy nézett ki, mint egy fiatal angol lord, és a fekete frakkos pincéz sereg között úgy járt, felt mint egy parancsnokló tábornok. Kezét meg sem mozdítva, két nyelvet beszélt és sokszor bámultuk, hogy nagy művészü külföldiekkel oly sima elegáns modorban társalgott, mely ezekénél semmit sem engedett.

Hölgyek iránt végtelen elegáns fellépése volt: mindig kész volt a felöltök le és fel segítésére; és személyesen ellenőrizte, hogy kifogástalanul legyenek kiszolgálva. De a mellett kilátszott, hogy a hölgyeknek evvel kiváló tiszteletet óhajt mutatni. Alice maga is készséggel beismeré hogy „érdekes ember.“

E mellett azonban szemel folyton Alice szép arcába vizsgáltak; el-el gondolkozva, de kitaróan folyton közelünkben volt látható, leplezetlen tetszéssel vizsgálta Alice izléses elegáns toilletjét, hogy ha-

zetnek s benne annak a társadalomnak, a mely testi és lelki erőben, hazafiui jellemében, szabadságszeretében tartja vagy végképen megromlott nemzedéket nevel fel, akár intézményei, akár társadalmi szokásai által.

Majd így folytatta:

Oh ne feledje el azért közülünk senki sem ezt az első gondolatot, mert csak azt megtartva, lesz a magyar nemzet kezében multjának, dicsőségének lobogója jövőre is az a jelvény, a melyre mint egykor Nagy Konstantin harczosainak zászlójára ezt az ígéretet jegyezte fel a népek istene: „Ezzel fogsz győzni!“

Az a másik a fehér ott nemzeti jelvényünk közepén, az emberi élet központjának, a szívnek, a hazafiui erkölcsöknek tisztaságát, szenttelen voltát jelképezi és arra emlékeztet.

Nines egy élni, tenni óhajtó nemzet-hez k. h! inkább illő természetesebb és az egész életet is inkább boldogító kincs, mint a kedélynek tisztasága és a tiszta erkölcs. Oh az élet és annak földies viszonyai, benne a nagy és nehéz küzdelmek, és az emberek, a különféle és szerte ágazó érdekek, úgy is mind ott hagyják később az egyes ember szívében is, egész élni törekvő nemzet lelkében is, rideg és kiméletlen kezüknek érintését és ugyan gondoljátok meg: mivé válik az emberszív és mivé egy egész nemzetnek is szellem irányzata, ha le van törölve róla erkölcsi tisztaságának üde zománca; mivé az a társadalom, amelynek tagjainál soha sem volt meg az ártatlanság kora; akiknek lelkében egy óráig sem érezték jól magukat az eszményeknek fehér angyalai; a melynek tagjai már erkölcsi sebekkel lépnek ki az életbe, a nagy nemzeti feladatoknak megoldására is.

Oh! ne feledje el azért közülünk senki sem ezt a második gondolatot sem; — mert csak ezt az ősi erényt, megtartva lesz a magyar nemzet csatákban, megedzett és annak tüzéből becsülettel kihozott lobogója azzá a jelvényé, amelyre ezt az ígéretet jegyezte fel a népek istene: „Ezzel fogsz győzni!“

Alice szilárd elhatározását nem ismerem, aggódva látom kifeszített vitorlával mint evez a czél felé, a szép leány megnyerésért. De Alice, és férjhez menni egy vendéglőshöz — azt nem teszi! — Jó fiu — gondolám, ne fardaj, a madárka nem hagyja magát megfogni!

Olykor-olykor részvétet éreztem, a vendéglős iránt, ki szerelmét elrejteni nem tudta. — Ki parancsolhat szívének?

Ez idő tájban elkeltet fürdőre utaznom és még a fürdőben időzésem alatt vettem az én szép festőnőm eljegyzési jelentését a szőke vendéglőssel.

Uram segits! — irtam neki. Ön férjhez akar menni? És hozzá egy étterem tulajdonoshoz? — Megfordul a világ! Az Etablissementet természetesen be fogják csukni! Es ő bizonyosan festéket kavarmialatt ön fest! Nem édes ez lehetetlen! Ön a szent művészet felkentje!

Isten őrizz! — felelt Alice, csak nem leszünk bolondok bezárni az éttermet. — Lehet, hogy én kevesebbet fogok festeni, hanem inkább kávé és bortól örök.

A mi pedig a szent művészet iránti rajongásomat illeti, az érzelem megmarad, csak a tárgya változik, mert úgy főzni mint az én jövendőbelimmél tudnak, szinte valódi művészet.

Es férjhez ment egy vendéglőshöz — és vezeti a konyhát maga. Az egész nagy város nyenczei mind törzsvendégei lettek.

Az a harmadik szín, a zöld, ott az alapon: küzdelmeinknek, becsületes munkálkodásunknak alapja; a tetterő szárnyainak emelő lelke — a reménység; az igaz ügy diadalába és a gonosznak bukásában bizó hit biztató színe: vallásos életünknek ez ősi erénynek legedesebb gyümölcse. Mikor feltekintünk reá, — mindig ezt látjuk rajta feljegyezve: „Van bíró a felhők felett.“ S mellette azt a másikat, azt a szívünk mélyéig ható szót, amelyet azok közül a félistenek közül került, a csatamezőn bukducsoló hős, vérző sebére tévé kezét, hagyott nekünk örökségül, ezt mondván: „Előre!“

Láttuk hazánk életében is elbukni az igazságot; de hát csak újra felemelkedett az! Láttuk gyakran dulakodni közöttünk az ármányt; de hát csak mindenkor megszegyenül; és láttuk vészben-viharban hazánkat: láttuk rablánczot esörgetve annak fiait és a verpadon annak tagjait; de hát az Isten azért csak még is megsegített, mert hiszen az égről a legnagyobb földi hatalmasságnak sem lehet olyan könnyen levernie a csillagokat, de hát azért mégis betelt végre a költőnek mondása: „Még fogyva bár, de törve nem, él nemzet e hazán!“

Beszédét így fejezte be:

Oh! ne feledje el azért k. h. közülünk senkisé is ezt a harmadik gondolatot; mert csak ezt megtartva lesz a nemzeti lobogó kezünkben a megnyiló új ezredvében át is azzá a jelvényé, lélekemelő erővé, amelyet azzal a parancsossal adott át ősainknek Istene a magyar nemzet kezébe:

„Ezzel kell győznöd! . . .

Vagy vele és érte meghalnod! . . .

Amen.

Irodalom — Művészet.

* Egy kedves, szép könyv. A debreczeni író gárda egyik legtalentumosabb tagja, ifj Gily Ede, a Debr. Hirlap felelős szerkesztője, kinek kitűnő tollát egy a politikai, mint a szépirodalmi téren sokkal inkább jól ismeri közönségünk, semmint őt itt külön dicsőrnünk kellene, ujabbán egy kötetet fog közrebocsajítani: *Leányok-asszonyok* cím alatt. Abból az ideális világból beszél el érdekes szép történeteket, melyet női szívnek hívnak, a melyről már annyit irtak, de a mely örök forrás marad azok előtt, kik a szépről, nemesről úgy tudnak gondolkozni és írni mint Gily Ede. A ki néhány kelemes órát emelkedett hangulatban óhajt tölteni, erre a czélra melegen ajánlhatjuk Gilynek legközelebb megjelenendő kötetét. Az ifju író következő előfizetési felhívást bocsátotta ki: Az olvasóközönségnek és a kritikának egyhangú elismerése, amelylyel eddigi irodalmi munkáim megjelenésekor találkoztam, indít arra, hogy egy újabb kötettel lépjek a közönség és a kritika elé. Három évi szépirodalmi munkálkodásomban megírott leánytörténeteim és asszonyhistoriáim legjavát egy 10 ivre terjedő, finom merített papírra nyomott díszesen kiállítandó „Leányok-Asszonyok“ című kötetben bocsajtom közre s arra előfizetést hirdetek. — Kötetem junius hó első felében, czime lapján dr. Könyves Tóth Mihály művészi kivitelű tollrajzával fog megjelenni s nyomban küldetik az előfizetőknek. A kötet előfizetési ára 1 frt, bolti ára 1 frt 20 kr. Gyűjtőknek 10 példány után tiszteletpéldánnyal szolgálok. Gyűjtőivek és előfizetéseik címemre legkésőbb május 30-ig a „Debreczeni Hirlap“ szerkesztőségébe intézendők, hogy a nyomtatandó példányok száma felől idején tájékozódhassam. Debreczen, 1896. május 8. Tisztelettel: Ifj. Gily Ede.

* A papság és a felügyelete alatt álló plébániák templomok és alapok által fizetendő adók és illetékek közikönyve. Lelkészek és tanítók

használatára valláskülönbőség nélkül, összeállította és kiadta Gállfy Ferenc pozsonyi kir. pénzügyi segédtitkár. A vonatkozó összes törvények, rendeletek, bírósági, pénzügy, belügy és kereskedelmi miniszteri döntvények és elvi jelentőségű határozatok rendszeres gyűjteménye magyarázva az ezen határozatokba foglalt példákkal, kiszámítási táblázatokkal és betűsoros tárgymutatóval. Tárgyalja a a lelkészeket és tanítókat érdeklő összes állami adókat községi adókat és hasonló természetű szolgáltatásokat bélyeg és illetékeket Ára 2 frt 50 kr.

* **A „Zenélő Magyarország”.** Zongora zenemű folyóirat április 15-iki 8-ik száma a következő zenetartalommal jelent meg, Közli Magyar Géza, „Csendes az est nyugszik a szép Balaton” magyar dalát. II. Spindler Fer. „Ábránd”, Wagner Richard „Taunhauser” dalműének Wolfrám dala felett. III. Brahms J. „A hárs susogása” című kedvelt műdalát. A napról-napra nagyobb tért hódító, gazdag s változatos előkelő tartalma és olesóságánál fogva a messze külföld zenevilágának a figyelmét is magára vonó folyóirat minden zongorázónak ajánljuk. Előfizetési ára 6 füzetre egy negyedévben 1 frt. Előfizetheti a kiadóhivatalban Budapest, VII. Csengery-utca 62. aj. Mutatványszámot bárki kérhet.

* **„Az 1848—49-ik Magyar Szahadságharc története”** című nagyszabású munkából most jelent meg az 58-ik füzet, a melyben Gracza Györgyben tábornak tavaszi hadjáratát mondja el. Igen érdekes a Nagy-Szeben bevételéről szóló rész. A munka terjedelme daczára nem veszt sem érdekességéből, sem irányának szépségéből. A legújabb füzet épp oly élénken van megírva, mint az első. Az illusztrációk mindvégig szintén jelesek. A füzet képei ezek: gr. Bethlen Gergely honvéd-ereszdes, Czetz János, Bem tábornok főtöke (egykoru arezkép után) az osztrák csapatok üldözése Branyizskónál. (egykoru vázlat után), Részlet a kápolnai csatából (egykoru rajz után) A kápolnai csatátér térképe.

— **Gyorsírási olvasmány.** Medgyesi Károly gyorsírásánár pár hóval ezelőt kiadta Markovits Iván életrajzát, melynek autographiája a — mi pedig a legfőbb — teljesen sikerült. Ezen kis füzeteknek kedvező fogadtatása által felbátorítva, most adta ki Gabelsberger Ferenc életrajzát, az előbbihez hasonló alakban csinos kiállításban. Gabelsberger gyorsírási rendszerét, — mely egyuttal egész Európában a legelterjedtebb rendszer — Markovits ültette át oly sikerrel, hogy hazánkban ezélszerűség és elterjedés tekintetében ma is a legelső helyen áll. Ezen füzet értékét növeli az, hogy nagyszerűen sikerült képét hozza Gabelsberger szobrának és síremlékének. Gyümölcsözőleg olvashatják mindazok, kik a levelező gyorsírást elsajátították.

* **A Szabó-Baróti-féle Magyar Nemzet történetének milleniumi ünnepekéi** második napján megjelent a 37-ik füzet a Lampel R.-féle Wodianer F. és kir. udv. könyvkereskedése könyvkiadóhivatalában Budapestben. E füzetben tovább tart átdolgozó szerzőnek az élénk füzethen élénk tárt visszaillesztása az Anjou kori magyar köz- és belviszonyokra, markáns vonásokban szemlét tartván az ország akkori pénz és adóügyei, a királyi jóvedelmek stbik fölött s mind ezeket még fokozódottabb mértékben teszik élvezetessé azon gyakori párhuzamok s refleksiok, melyeket a középkor ama viszonyaihoz köt. Aztán a vidék fő- és köznemességének életét, műveltségét, foglalkozását ismerteti érdekesen, meg nem feledkezően a viseletről, étkezésről, nők állásáról s a papság társadalmi életének módjáról. Innen a városi életre tér át s a középkor városainak küljelleggével megismer-

kedve, valódi élyezettel olvassuk ezéhrendszer jellemző intézményeiről, az akkori iparról s a kereskedelemről. A középkor városi életének egy mozzanata sincsen, melyet ismeretve ne találánk. Ezek végeztével kezdőtét veszi az udvari viszouyok és az udvartartás rendkívül érdekesítő leírása, melyben azonban csak a jövő füzetben fogunk gyönyörködhetni igazán. A 37-ik füzet képei következők: A zólyomi vár. Magyar uri viselet a XVI. század első felében, Magyar főurak a XVI. század elején.

Millennium.

Kiállítás naptár.

Budapesten.

Olvasóközönségünk tájékoztatása végett közöljük az ezredéves országos kiállításról vagy az ezzel kapcsolatosan május havában rendezendő különféle ünnepek, versenyek és időszaki kiállítások naptárát.

Május 12. Lóverseny.

Május 13. A tud. egyetem ünnepe.

Hangverseny a kiállítási ünnepek csarnokában.

Május 14. A nemzetközi vívóverseny kezdete.

Nagy lóverseny.

Május 15. A juh- és szarvasmarhavásár kiállítás megnyitása.

Május 16. Hangverseny a kiállításon.

Lóverseny.

Május 17. Kerékpár-verseny.

Népünnep a vérmezőn.

Lóverseny.

Május 18. Diszeloadás (theatre paré) a nemzeti színházban.

Május 20. A tenyészállat kiállítás megnyitása.

Május 22. Hangverseny a kiállítási ünnepek csarnokában. (Ugyanez május 23, 25, 26, 29, 30.)

Május 25. Tornaverseny.

Május 30. Dalosünnep a kiállításon.

Május 31. Kerékpár-verseny.

Debreczenben.

Május 13. Az összes elemi és középiskolák növendékeinek ünnepélyes kivonulása a Nagyerdőre s ott ünnepe hazafias dalokkal, szavallatokkal.

A r. kath. templomban fényes Te Deum.

Május 17. Millennárius népünnep a Nagyerdőn.

A kőművesek zászlóavató ünnepe a Margit-fürdőben.

Junius 8. Az új országház megnyitása.

A hódoló diszmenet elvonulása a király előtt.

Junius 8. A debreczeni női-pár iskola ezredéves ünnepélye.

Népünnepély a Nagyerdőn.

Debreczen város a nép számára folyó hó 17-én a Nagyerdőn impozáns népünnepélyt rendez, melynek tárgyában szombatondélután a városházán értekezlet volt. Az ülésen megállapították az ünnepély programját, mely is a következő lesz: Délután két órára összegyűlnek az összes városi egyesületek és társulatok a városháza elé saját zászlóik alatt, honnan zenekarok kísérete mellett kivonulnak a nagyerdőre. Ha sikerülni fog, ez alkalomra megnyerik a katona-zenét is. A nagyerdei korcsolya-téren sátrak lesznek felállítva, a hol a nép számára bort, sört, kilit, pereczet és mézeskalácsot osztanak szét. Ezt megelőzőleg azonban az egyesült dalárdák zenekar kíséret mellett énekelni fognak, a mit hazafias szellemű beszéd elmondása követ. Este a korcsolyapálya területen fé-

nyes tüzi-játék lesz, a Margit-fürdő téren pedig örömtűzek fognak lobogni. Főbb vonásban ez lesz a milleniumi népünnepély programja. A szombatontartott ülésena bizottság költségvetést csinált és a rendezés körüli teendőket kiosztotta. Az egész ünnepély olyan impozánsnak ígérkezik, a milyen még kevés volt Debreczenben.

A diszkivonulás a népünnepélyre nagyszerű látványosságot fog nyújtani. Ez eddigi megállapodások szerint a menet a városháza előtti térről fog megindulni. Elöl lovagol a diszbanderium, amely junius 8-dikán a király előtt is elvonul. Az uri banderium ugyan még nem tud teljes diszében bemutatkozni, mert a ló-takarók még nem készültek el. De ettől eltekintve festői képet fog mutatni az öt urlovas, akik közül Medgyaszay Miklós a debreczeni hölgyek pompás selyem lofogóját viszi a banderium élén. — A 12 tagu banderium már teljes diszfelszerelésében vonul ki. — Részt vesz a menetben a városnak a hódoló felvonuláshoz szerzett új ötös diszfogata. Továbbá felkérlik a városban lévő összes egyesületeket, köröket, hogy testületileg és zászlóik alatt csatlakozzanak a zeneszóval kivonuló menethez. A Nagyerdőn különféle népmulatságok lesznek, közben a közönség előtt valamelyik felkérendő ünnepi szónok ünnepi beszédet tart. A városi közgyűlés 2000 frtot szavazott meg a népünnepély költségeire. Ebből bort, sört, fonatost, mézest, pereczet osztanak ki a nép között.

Fel a kiállításra! A tanulóknak, tanítók (tanítónők) vezetése alatt a milleniumi kiállítás és a főváros megtekintésére felutazása rendkívüli kedvezményekkel megkönnyítve lévén: Eötvös Károly Lajos kir. tanfelügyelő e tanulmányut rendkívüli nevelő hatására tekintettel legmelegebben ajánlja ily felrúdulásnak szervezését a debreczeni és Debreczen vidéki iskolaszékeknek.

A gazdasági tanulók Budapesten.

A debreczeni gazdasági tanintézet hallgatói május 27-én a kiállítás tanulmányozása végett Budapestre utaznak. A program a következő: Indulás május 27-én este. Május 28-án reggel 6 órakor érkezés B.-pestre. **1-ső nap:** 9 órakor reggel találkozás a kiállítás előtt. 12 órakor ebéd közösen a debreczeni csárdában. 6 órakor délután kivonulás a kiállításról. **2-ik nap:** 29-én reggel 8 órakor összejövetel a szarvasmarha kiállítás területén. Bent tartózkodás egész nap. — **3-ik nap:** 30-án reggel 8 órakor összejövetel a kiállítás területén. Szemle egész nap. Ebéd közösen a debreczeni csárdában. Este bent maradás a kiállítás területén a kivilágítás megnézése végett. **4-ik nap:** 31-én reggel 8 órakor a kiállítás területén összejövetel. Szemle délig. Ebéd a debreczeni csárdában. Délután 7-ig szabad a látványosságok megtekintése. 7 órakor haza utazás a központi pályaudvarból.

University Extension.

A debreczeni jogászok Ér-Mihályfalván.

A mint előre jeleztük e hó 10-én tartotta meg a debreczeni joghallgatók önképzőköre a tudományok és korszerű ismeretek népszerűsítése céljából az első vidéki felolvasást Ér-Mihályfalván és pedig a legszebb sikerrel a milleniumi ünnepekkel kapcsolatban.

A jelzett napon az önképzőkör kül-

döttei a reggeli vonattal utaztak Ér Mihályfalvára s az állomásnál a községi elöljáróság és ipartestületek zászlóik alatt kivonulva fogadták. Az Ürögi Sándor üdvözlő beszédére Kovács Kálmán joghallgató segély-egyl. elnök válaszolt röviden, mire a menet megindult s a szózat és himnus éneklése mellett érkeztek meg a jogász küldöttek Konrád László ügyvéd vendégszerető házában levő szállásukra. Részt vettek az az nap délelőtt megtartott millénniumi ünnepélyeken; előbb a ref. templomi isteni tiszteleten jelentek meg, hol Szathmáry Sándor ref. lelkész tartott eszmékben gazdag beszédet, melynek végeztével az izraelita templomba vonult a közönség.

Délben gazdag bankett volt a nemzeti szálló dísztermében, melyen a hölgyek is nagyszámú jelentek meg. Az első tósztot Szathmáry lelkész mondotta, hathatós szavakban éltetvén a hazát. Azután Davidovics Sándor emelt szót a jogász ifjúság nevében, megemlékezvén azon lelkesedésről, mely az ifjúságot eltölti ez ünnepen s csinos beszédében a szabad magyar hazát éltette. Dobozi főszolgabíró szellemes és mulattató szavakkal a jelenlevő hölgyekre emelte poharát.

Majd megjelent a 135 lovasból álló bandérium és az ezernyi tömeg a fellobozózott utczákon zenével vonult ki a vásártérre, hol az Ürögi Sándor megnyitó szavai után Konrád Ernő joghallgató olvasta fel az university extension ügyében a „Szocializmus“-ról írott munkáját. A szépen és nagy gonddal megírt, terjedelmes beszédét figyelemmel hallgatták a meddig csak elért a szava s a végén zajos eljenzéssel kísért a közönség. Beszédének első részében a szocialista elveket foglalta össze, míg a 2-ik részben azokat czáfalgatta és kimutatta helytelen voltukat.

Utána Lukács Ödön joghallgató lépett díszmagyarban az emelvényre és nagy lelkesedés kíséretében szavalta el Kiss Pál 3 jh. millénniumi ódáját. Szépen s nagy hatással előadott szavai a közönség eljenzése többször megszakította, mely a végén nagy erővel ujt meg.

Ezután a közönség egy része a vasuti vendéglőben tánczra perdült s 5 óra tájban a jogászok ablaka alatt összegyűlve éljenzették őket, kik nevében Lukács Ödön köszönte meg a lelkes ovációt s onnan felvonultak a nemzeti szállóba, hol is kezdetét vette a táncz. Szünet alatt több szép tósztot hangzott el. Beszélt Szathmáry lelkész, Dobori főszolgabíró, Csuka Zsigmond főbíró, Lukács Ödön, ki a vendégszerető s hazafira, és Ér-Mihályfalvára emelte poharát, Konrád László ügyvéd Lovasra a függetlenségi kör elnökére.

Mihályfalván a millénnium ünnepélye az összes lakosság lelkes részvétele mellett mindenben szépen és összhangzatosan folyt le, dicsérve a rendezőség buzgalmát is.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 óraker csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk. akadémiá palotájában.

A m. kir. törvényeséknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3-5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10-11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 óraker, ünnepnapokon d. e. 11 óraker.

Hivatalos órák az állami anyakönyvezetőknel. Vasárnap d. e. 10-12-ig. Többi napokon d. e. 10-12-ig, d. u. 3-6-ig.

Népkönyvtár az árok-utczai leányiskolában. Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11-12 óráig.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8-12 és d. u. 2-5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfelvilágosításokat hétköznapokon d. e. 9-11, d. u. 3-4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10-11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3-6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2-4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Május 16. Nyomdászok tavaszi mulatsága a Margit-fürdő összes helyiségeiben.

Az új tankerületi főigazgató.

A debreczeni tankerület üresen lévő főigazgató állását a közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Ó Felsege a király betöltötte. A király — a mint előre látható volt — a debreczeni ősi főiskola tanárai közül állított vezetőt a tulajdonképpén protestáns középiskolákból álló debreczeni tankerület élére. A választás a középiskolai oktatás egy kitűnő, országos hírnevű munkására, Géresi Kálmán akadémiai tanárra esett, a ki körülbelül negyed század óta tölti be a debreczeni kollégiumban a magyar irodalom és klasszika philologia tanszékét. Azon kívül, hogy irodalmi téren is előkelő nevet vívott ki magának, a tiszántuli ev. ref. tanár egyesületnek már évek óta ő az elnöke. A kinevező okmány ma érkezett meg Kiss Aron püspökhöz a kitüntetéshez ma számosan gratulálnak az új főigazgatónak.

Keresztjári napok. A rk. egyház Urunk menybemenetele előtt három napot át keresztjáró körmeneteket tart, melynek eredete az egyház őskorába vezethető vissza. E napokon a kath. hívek lengő zászlók között kéri a jó Istent, hogy áldásának bőségében részesülhessenek. — Nagy közönség vett részt úgy a tegnapi, mint a ma tartott ájtatosságban, melyet dr. Wolaffka Nándor püspök-plébános vezetett. Holnap ünnepélyes Te Deum-mal fejezik be az ájtatosságot, melynek czélja az, hogy a hívek bűnbánó és megtisztult lélekkel üljék meg a kereszténység egyik felsőges történetének: a halál felett győzedelmeskedő, feltámadott Megváltó menybemenetelének ünnepét.

Dán tudós Debreczenben. Schuhmacher Károly dán tudós és író már másod ízben tartózkodik városunkban, melyet többszöri nyilatkozatai szerint nagyon megszeretett. A nevezett, mint a „Hver 14. Dag“ című előkelő illusztrált folyóirat szerkesztője, a legutóbbi számban igen rokonszenvesen foglalkozott hazánkkal, főleg a millénniumi kiállítással, melynek főbb részleteit sikerült képekben is bemutatnia. Hozzánk egyenesen a tősgyökeres magyarság iránt való érdeklődéstől és vonzalomtól indítva látogatott el. A tegnapi estét Széll Farkas kir. táblai tanácselnök vendégszerető házában töltötte, kinek rendkívül becses irodalmi ritkaságoktól álló gyűjteménye különösen érdekelte. Nem kevesebb figyelemmel volt népdalaink iránt, melyeket a házikisasszony remek hegedűjátékában élvez-

hetett; egy gyűjteményt el is visz magával, hogy otthon ismertesse és megkedveltesse. Csütörtökön a Hortobágyra rándul ki kedves vendégünk.

Katonai utóállítás. Katonai utóállítás volt ma délelőtt a „Pavillon“ laktanyában, a melyen Wurmb és Dobos alezredek, hadkiegészítő parancsnokok voltak jelen. Az előállított 18 legény közül 10 vált katonának s ezek azonnal le is tették az esküt.

A vármegye közgyűlése. Hajdúvármegyének pánteken gróf Dégenfeld József főispán elnöke alatt megtartandó tavaszi rendes közgyűlésére a meghívókat s a tárgysorozatot is széjjel küldötték. A terjedelmes tárgysorozatba számos igen fontos ügy van felvéve, amelyek között ott van a belügyminiszternek rendelete a védhímlo oltásnak szigorú végrehajtása tárgyában. Csapó István földesi lakos, vármegyei bizottsági tag indítványa a magyar állam ezeréves fenállásának megünneplése alkalmából annak kimondása iránt, hogy a vármegyei nyugdíj szabályzat szerint nyugdíjra jogosítottak javára a folyó millénnarius esztendő nyugdíj tekintetében három évnek számítassék. Hunyad vármegye a gyógyszerumnak nagy mennyiségében való ellátása s a községek vagyontalan betegeinek azzal való ingyen ellátása tárgyában a belügyminiszterhez intézett feliratát pártolós végett megküldi. Sopron sz. kir. város törvényhatósági bizottsága a szólásszabadsággal való visszaélés megakadályozása, tehát a szólásszabadság korlátozása iránt az országgyűlés képviselőházához intézett feliratot pártolós végett megküldi; a vármegye kezelő- és segéd személyzet tagjainak kérvénye a millénniumi ünnepre egy havi javadalmazásuknak jutalomként megszavazása iránt. A tárgysorozat százöt pontjában még ezenkívül számos igen fontos tárgy van.

Egyházi ülés. A magyar protestáns egyházak birtokában levő Baldácsy alapítvány ügyében f. hó 17-én Budapesten ülés lesz, a melyre a tiszántuli ev. református egyházkerület képviselőjében Kiss Aron püspök és Tóth Sámuel egyházkerületi főjegyző utaznak fel.

Felhívás. Azon háztulajdonosok, kik a természetben való katona tartás megváltását óhajtják, még mindig jelentkezhetnek a katona ügyosztálynál.

Letört bimbó. Fájdalmas szívvel tudjuk felejthetlen gyermekünk, testvérünk és kis unokának Erzsikének a f. hó 12-én reggeli 5 óraker, életének 5 és fél éves korában rövid szenvedés után történt elhunytát. Temetése folyó hó 14-én délelőtt 11 óraker lesz a Bárány-utczai 2222-ik számú háztól. Sárói Szabó László és neje Sindler Irma. A temetést Dankó M. temetk. int. rendezi.

Évzáró vizsgálatok a kereskedelmi akadémiában. A kereskedelmi akadémián a felső osztályok előadásai május hó 13-án végződnek. Ugyanaz napon d. u. 5 óraker tartja az intézet tornavizsgáját az összes osztályokkal; május 18-23-áig a felső osztálynak osztályvizsgáit. Pünkösdi utáni kedden kezdődnek az érettségi írásbeli vizsgák. Ugyanaz nap délután 3 óraker lesz az ifjúsági önképzőkörök nyilvános évzáró ülése és a pályázatok eredményének kihirdetése, az intézet dísztermében, 5 óraker a „Tornakör“ díjversenye a tornateremben. Az érettségi írásbeli vizsgálatok befejezése után a növendékek május 31-én az ezredévi tornaversenyre Budapestre mennek, a hol 8 napig maradnak és a kiállítást is megtekintik. — Onnan visszajövet tartatnak az alsó és középső évfolyam osztályvizsgái és június 15-20-áig az érettségi szóbeli vizsgák. A kereskedő tanonez-iskola vizsgái június 14-én, az esti szaktanfolyaméi és pedig az

írásbeliek június 22. és következő napjain lesznek. E vizsgálatokra és az ifjusági egyesületek ünnepélyeire a hatóságokat a t. szülöket és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Az adózó vármegye.** Hajdúvármegye közönsége meglehetősen pontossággal fizeti be adóját s a közigazgatási bizottság elé előterjesztett pénzügyigazgatói jelentés szerint tekintélyes az az összeg, amely a múlt évben különböző adónemek címén befolyt. Egyenes adóban 20438 frt 52 kr., hadmentességi díjban 206 frt 30 kr., bélyegjövődékben hozzá számítva Debreczen városát is 16194 frt 64 kr., jogilleték 6740 frt 55 és fél krajczár, díjjövődékben 33 frt 62 kr., dohányjövődékben 66389 frt 54 kr., határvámjövődékben 5048 frt 19 kr. és végül fogyasztási és italadóban pedig 13124 frt és 13 krajczár fizetett be.

— **Debreczeniek az országos tornaversenyen.** A debreczeni ev. ref. főgymnázium növendékei közül az idén is többen fognak részt venni az országos tornaversenyen. Hogy a nyilvánosság előtt való gyakorlatokhoz némileg hozzá szokjanak, áldozó csütörtökön a főiskola udvarán torna játékot rendeznek melyre a következő értesítést bocsátotta ki a főiskola igazgatósága: A helybeli ev. ref. főgymnázium az országos tornaversenyre menő növendékeivel f. hó 14-én áldozó csütörtökön d. u. 4 órakor a főiskola udvarán *torna játékot* rendez 20 kr. belépti díj mellett, a befolyó összeg a tornaversenyre menő növendékek uti költségeire fog fordíthatni. Ajáték műsora a következő: 1. Felvonulás. 2. Szabad gyakorlatok. 3. Csapat tornázás (nyújtón, korláton, lovon, bakon). 4. Versenyek: a, magas ugrás (5—6 oszt.) b, magasugrás ruddal (6—8 oszt.). c, távolugrás (5—8 oszt.) d, lóugrás (6—8 oszt.) é, összetett verseny (nyújtón, súlydobás, magasugrás 6—8 oszt.) 5. Játék. 6. Fűzér (Klapka indulóra). Győztesek megnevezése s díjak kiosztása. 8. Elvonulás. E tornajátékra az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **Az iparoskör ülése.** Az iparoskör választmányja f. hó 18-án, szerdán este *Serly Ede* elnöklete alatt ülést tart, a melyen egy nyári táncvizsga rendezése ügyében határoznak, továbbá az ipartestület megalakításának fontos kérdésében teszik meg az első lépéseket s küldik ki a munkálatok végzésére hivatott albizottságokat.

— **A vasárnapi dráma.** A Bana pár vasárnapi drámájának egyik szerenésétlen áldozata Bana Istvánné most már orvosai gondos ápolása mellett a körülményekhez képest elég jól érzi magát s életbenmaradásához alapos reményt fűznek. Bana Istvánnak holttestét ma kísérték ki arra a csöndes nyugalomra, a melyet forrón szerető lelke e földön míg élt nem talált meg.

— **Athelyezés a honvédségnél.** Görgey Arisztid honvéd huszár őrnagyot, — mint lapunkat értesítik — áthelyezték Kassára. Görgey a multkor vitt párbajban kapott sebesüléséből már csaknem egészen felgyógyult.

— **Köszönet egy tanúgy-barátnak.** Egy magát megnevezni nem akaró tanúgy-barát a hatvan-külvárosi és nagy-mester-utcai iskolák tanítóhoz Petőfi költeményeinek egy-egy díszkötésű példányát azon kérelemmel küldte el, hogy a f. hó 9-ikén tartott millenaris iskolai ünnepély után adják át azon növendékeknek, a kit tanítványaik maguk közül legérdemesebbnek találnak. A tanítók örömmel tették eleget a nemes szívi tanúgybarát e kérésének s az iskolai ünnepek után megszavaztatták tanítványukat; minek eredménye szerint Végh Eszter IV. o., Kiss Erzsébet II. o., Somogyi József IV. o., Sücs Gyula III. o., Hódy István II. o. és Tóth Juliska II. o. tanulók jutottak egy-egy és

szép emlék birtokába. Megjutalmazott és megörvendezett tanítványaik nevében ezuton mondanak hálás köszönetet a meleg szívi ismeretlennek — a tanítók.

— **Halálozás.** Munkátsi Margit, férjezett Sinay Gyulané asszony folyó hó 11-én, életének 20-ik, boldog házasságának 18-ik havában elhunyt. Temetése f. hó 13-án délután 4 órakor lesz a salétrom-utcai 3422. számú háztól a Szent Anna-utcai temetőben. A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

— **Az iskolák majálisa.** Holnap ismét örömmünnepe lesz a debreczeni iskoláknak. A város millenniumi majálist rendez az elemi iskolák növendékei részére a Nagyerdőn. A sok ezernyi gyermekereg délelőtt 9 órakor a városháza előtt gyülekezik. Ott csoportosulnak az ev. ref. a r. kath., az ág. ev. és az izr. iskolák összes tanulóival s onnan történik az indulás zászlók alatt, zeneszóval a májusi zöldben pompázó nagyerdőre. Odakünn a régi kereselyező téren sorakozik újra a fiatal Debreczen s hazafias dal éneklése után meghallgatja *Sinka Sándor* tanár ünnepi szónoklatát. A délutánt játékokkal töltik el ugyancsak a zöldben; ugyanekkor a város oszonnával vendégeli meg a jövő reményeit.

— **A sertésvész Hajdumegyében.** *Rásó Gyula* királyi tanácsos, alispán a vármegyei közigazgatási bizottság tegnapi ülése elé terjesztett terjedelmes jelentésében rendkívül elszomorító dolgokat közöl a vármegye mult havi állategészségügyére vonatkozólag. A jelentés szerint különösen a sertésvész az, amely járványszerűleg uralkodik s pusztít. E veszedelmes s a hasznos házi állatokat nagy mérvben pusztító kór csak Hajdu-Sámszonban szűnt meg a mult évben, amíg járványszerűleg ujjabban Hajdu-Böszörmény, Nánás és Szoboszló városokban, továbbá Balmaz-Ujváros, Egyek, Csege, Mike-Péres és Alsó-Józsa községekben lépett fel.

— **Díszes temetés.** Tegnap délután ment végbe Hajdu Gyula városi tanácsos korán elhunyt kis leányának temetése a nagy-csapó-utcai halottas háztól. A mélyen sujtott szülők bánatát nagy és szép számú közönség enyhítette részvételével. A halottas háznál megjelent a városi és megyei tisztikar számos tagja, élükön gróf *Dégenfeld* József főispánnal és *Simonffy* Imre kir. tan. polgármester vezetése alatt ref. Korán elhunyt barátinők temetésére eljöttek az ev. ref. felsőbb leányiskola növendékei is, akik hosszú sorban lépdelték a szomorú menet élén. Könyves *Tóth* Kálmán könyekig megható szép imát mondott a kis halott koporsója felett. Ravatalára számos koszorú hoztak. A temetést a „Kegyelet“ rendezte.

— **Vége a járványnak.** Hosszu hónapokon keresztül pusztított Hajdu vármegyében a különféle járványos betegség, a mely azonban a mult hónapban teljesen szűnőfélben volt. A heveny és a fertőzőkórok közül a *roncsoló* toroklob 9 községben 27 ujjab esetben, a vörheny pedig 29 ujjab esetben fordult elő. A többi kórunk csak szörványos jelleggel bírtak. A születések száma csak 15-el mulja felül a halálozásokat. Született összesen 446 gyermek, ebből 17 halva született s ezzel szemben 414 ember halt meg.

— **Párlak.** A tavasz beálltával a város páriái, azok az elzülött csavargók már nem vágnak a rendőrségi börtönbe. Jobb nekik a szabad levegő. Természetes, hogy a nyomorultaknak nincsen állandó lakásuk s az éjszakai hűvös levegő ellen leginkább a salétrom laktanya melletti szemétdombban keresnek menedéket, odafurják be magukat. Az éjjeli rendőri őrzőjárat alkalmával *Gakdó* János, *Vágó* István, *Barna* István csavargókat találták e piszkos helyen.

— **Halálozás.** Praudics Horváth József f. hó 10-én, este 7 órakor életének 73-ik évében meghalt. temetése folyó hó 12-én d. u. 4 órakor lesz Nap-utca 2500. sz. háztól a Szent-Anna-utcai sírkertben. A temetést Gebauer „Érczkoporsó-gyár“ tem. intézete rendezi.

Táviratok.

— A *Debreczeni Ellenőr* saját tudósítójától. —

A képviselőház megalakulása.

Budapest, május 12. A képviselőház ma kezdte meg az alakulást. Alelnökké Berzeviczy Albertet és Teleszky Istvánt, jegyzőkké: Perczel Bénit, Eszterházyt, Molnárt, Schobert, Josipovicht, Nagy Istvánt, Lakatos Károlyt és Hévízy Jánost választották. Háznagy lett ismét Csávossy. Az Ugron pártiak Bartha Miklóst jelölték az elnökségre, de alapos kisebbségben maradtak. Ezután az osztályok kisorsolása következett.

Interpelláció a vasárnapi verekedés miatt.

Budapest, május 12. A képviselőházban holnap Ugronék interpellálni fognak a fővárosi rendőrségnek a vasárnapi tüntetésnél tanusított eljárása miatt. Az interpelláció eddig azért késétt, mert a Ház nem lévén megalakulva, nem volt előterjeszhető.

Egy örült apa rémtette.

Budapest, május 12. Lippáról borzasztó eset híré közlik: Egy ottani Petroi Sopron nevű földműves hosszabb ideig betegeskedett. Ezalatt 11 éves fia meghalt. Mikor az apa felépült, a lesújtó halálozást annyira megrendítette, hogy megörült. Tegnap éjjel az elmezavart ember feleségével együtt kiment a temetőbe. Kiásta három héttel ezelőtt eltemetett gyermekét s azt össze-vissza esőkolta. Azután megint behantolta.

„Debreczen“ betörte az orrát.

Budapest, május 12. Ma reggel a Dunán a „Mátyás király“ nevű hajó összeköszött a „Debreczen“ nevű hajóval. — Debreczennek betört az orra és a beteg vízi járó művet kireperálás végett a hajógyárba vitték.

Millennium a vidéken.

H.-Szoboszló május 10.

— Saját tudósítónktól. —

A tegnapi és a mai napok örökre emlékeztetnek fognap maradni városunk polgárai szívében. Tegnap 200 növendék-gyermek ezeréves ünnepéye ragyogó zászlódiszben, ünnepélyes díszmenetben, a *Kiss* György és *Szécsy* Miklós hazafias szónoklataival s utána hálaadó istenitisztelettel: ma pedig a különböző felekezetek templomaiban a város minden rondü-rangu polgára foháskodott a mindenhatóhoz egy szebb, egy jobb kor eljöveteleért.

8 órakor *Kovács* Gyula polgármester vezetése alatt a városi képviselőtestület, valamennyi hivatal és egyesület valmint a nagyközönség az izraelita templomba vonultak istenitiszteletre. A multakból merítve a tapasztalatot azt hittük, hogy egy német predikációt fogunk hallani az itteni rabbitól. A közönség azonban kellemesen csalódott. *Katz* Salamon rabbi ugyanis a legtisztább magyarsággal ki-

tünő egyházi beszédet tartott, a mely valósággal elragadta a hallgatóságot. Kár hogy szónoklatait eddig is nem magyarul tartotta, hisz oly szépen folyik a magyar szó ajkáról. Különösen tetszett ama kijelentése, amit egyik nagy prófétából citált: *Szeressétek a földet melyet Isten hazátokul adott!* Ebben a dogmában rejlik a magyar zsidóság hazaszeretete, ő szerinte, s nincs is olyan zsidó, aki ezt a szép hazát ne szeretné.

9 órakor az ev. ref. templomba vonult át a közönség, a mely ekkor 7—8 ezer főre szaporodott. Tóth Lajos kántor a himnuszot játszotta el itt s *Zsigmond Sándor* esperes lelkész lépett a szószékre s előimádság után Zakariás próféta következő versei alapján vette föl a leezkét: *„Nem erővel, nem hatalommal, hanem az én lelkem által éltek, — ezt mondja az irás.”* A közönségesen aranyszájúnak nevezett lelkész oly remek, formailag is gyönyörű szónoklatot tartott, hogy gyöngé tollal annak hatását még megközelíteni sem lehet. Elég legyen csak annyit fölemlíteni, hogy a történelem lapjain végigvezetve hallgatóit, a magyar diesség elővárosolásánál odaért, a mikor nem tudott egyebet mondani: *Nagy-Sarló és Isaszeg . . .* S a szemekben ragyogó könyesepp gyült a büszkeségtől, hisz még nem oly régen volt! Hogy fölegyenesedtek az elaggott honvédek, reszkető kezekel hogy törülték azt az egynehány könyeseppet, a mi náluk a visszaemlékezés gyöngye.

A róm. cath. templomban *Kalocsay Gusztáv* r. cath. plébános hazafias egyházi szónoklatot mondott, amelyet ugyanaz a diszes közönség hallgatott végig.

11 órakor a városháza vagy tanács-termében városi diszközgyűlés volt egybehívva a melyen valamennyi városi képviselő, sok intelligens férfi és nő jelent meg. Diszmagyarban jelentek meg *Kovács polgármester*, *Fekete Sándor ügyvéd*, *Foghtüy János földbirtokos*. A polgármester szépen átgondolt szavakkal megnyitván a diszközgyűlést, átadta a szót *Szivós Géza* főjegyzőnek, a mai napra fölkért ünnepi szónoknak. Szívós hatásos beszédjében vázolta a magyar nemzet multját, esetelte történelmének király minden kiválóbb mozzanatát. A haza és éltetésével végezte beszédét. *Adler Farkas* nagybirtokos indítványára egy a polgármester, mint *Szivós* főjegyző beszédjét valamennyi városi képviselő aláírásával hitelesítve kinyomatják s a nép között terjesztik.

Délután 2 órakor vette kezdetét a népünnepély, a melyre Debreczenből kirándult *Rásó Gyula* kir. tanácsos alispán is. A diszmagyarba öltözött *Kovács Gyula* polgármester előtt *Szoboszló* város valamennyi zenekara foglalt állást a tüzoltóegyletnek *Foghtüy János* kiváló áldozatkészségét dicsérő zenekarával. A zenekarok előtt városi képviselők Magyarország czimeres zászlóját vitték egész erdőséget képező nemzeti zászlótenger közepett. A *Rákóczy* induló hangjai s mozsár lövések mellett indult meg a menet a város majorjához, melynek közelében fekvő egyik tisztáson volt megvendéglendő a város apraja-nagyja. *Tizezer* embernél több volt jelen a népünnepélyen. A himnus eléneklése után *Kovács Gyula*, *Szivós Géza* és *Magyar Imre* intéztek beszédet a néphez. — Különösen megragadta a hallgatóság figyelmét a *Magyar Imre* beszéde, melyet az egyszerű, józangdolkodású ember igazán hatásosan adott elő, a mit abból lehet következtetni, hogy minden mondatát taps és éljenzés követt. 8 órára, mikor már sötétedni kezdett, vége lett a népünnepélynek s esendes lett *Szoboszló* ismét.

A hajdu-szoboszlói polgári iskola tanítói kara és tanuló ifjusága 9-én délután a

városház nagy termében külön is megünnepelte a millenniumot. *Bihari Kálmán* és *Domokos Gábor* növendékek szavaltak, *Szécsy Miklós* tanár ünnepi beszédet mondott, míg a polgári iskolai énekhar szebbnél-szebb hazafias dalokat énekelt. *Feltóthy László* tanár vezetése alatt, a kinek érdeme, hogy oly szép sikert mutatott föl az ifjusági énekhar a megtartott ünnepély alkalmával. (B.)

*

Hajdúvármegye minden községében és városában ez összes lakosság lelkes érdeklődése mellett folytak le vasárnap az ezredéves ünnepségek. *Böszörményben*, *Nánáson* hálaadó istentiszteletet után diszközgyűlések tartottak. Délután mindennütt nagy népünnepélyeken mulatott a közönség, legtöbb helyen reggelig hangzott a zene, rakták a táncot. Földesen délután 60 tagu lovas bandérium nyitotta meg a diszközgyűlést a külső vásártéren, ahol zászlós-sátrak voltak felállítva. — A bandérium után a diszbe öltözött tüzoltók, zenekarok, az iskolák növendékei nemzeti szalagokkal feldiszitett uri fogatok haladtak. Minden iskolát saját tanítója vezetett magasra tartott nemzeti lobogóval és minden gyermek kezében apró zászlók lengtek. Az egész falu népe kinn tolongott a zöld mezőn. Megható, lélekemelő jelenet volt, amikor kalaplevéve énekelte négyezer ember a szózatot és himnusz. Közben *Kállay Ignác* jegyző lelkes beszédben fejtegette a millennium jelentőségét. A gyermekeket a község módosabb családai hideg sültekkel és tésztaikkal gazdagon megvendégelték. — *Szováton* a népünnepen kívül az egész falut is kivilágították.

Hajdu-Dorog ünnepi.

Hajdu-Dorogról az ezredéves ünnepek sorrendjéről következőket vesszük.

A latin szertartású népiskola

Május 9-én tartotta meg az ezredév ünnepét. A népiskola tanulói reggel 9 órakor ünnepiesen öltözve nemzeti színű kokárdákkal, a leányok fehér ruhában, trikolor övvel, résztvettek a hálaistentiszteleten. Mise után szép rendben az iskola udvarára gyűltek, hol az előjáróság tagjai és az egybegyűlt közönség jelenlétében elénekeltek a Szózatot. Ezután hazafias tartalmu szavakat mondott az ügyesebb fiúk és leányok. *Toronyi István* róm. kath. esperes lelkész szép beszédet tartott, mely a gyermek-kedélynek szólt ugyan, de a hazaszeretet lángját a hallgatóság szívében is meglobogtatta. Az ünnepélyt a Himnusz eléneklése s a tanulók megvendéglése fejezte be.

Május 9-én este a harangoknak egy óra hosszan át tartó zugása jelenté a mult ezredévtől való bucsut s a másnap ülendő hálaistentiszteletet, az új ezredév üdvözlését.

Hálaadó istentisztelet.

Május 10-én a nap feljöttét, harang zugások s taraczk durrogatások üdvözlötték. A fellobogózt utczákat, az ünnepies öltözöket öltött lakosság hirdették e magasztos napot, melyet a jelen nemzedéknek engedett megérni a magyarok jószágos Istene.

Az ev. ref. templomban.

Pont 8 órakor az ev. ref. templom harangjai hívták hála imára a lakosságot. Az előjáróság, a tüzoltóság, a gör. kath. lelkészek, a tanítók, a honoratorok siettek a kisdéd templom felé, mely annyira megtelt, hogy többen kénytelenek voltak a nyitott ajtón kívül állani meg. A zoltár és Szózat elhangzása után *Fodor Benő* ev. ref. parochus hálaimája hangzott fel az egek és világok urához. Mely után: „Nagyszerű dolgokat eslekedett velünk az Ur, azért nagy a mi örömmünk stb.” témával megemlékezett a történelem korszakairól, melyekben Istent, mint egy-

kor Izrael Jehováját, vezetőnek jelezve, ki esodálatos nagy dolgokon vitte keresztül a nemzetet, melyet ezen ezerév meggyéjére hozott. A hatásos beszéd alatt, büszkeség, öröm, áhitat váltakoztak a hallgatók arczaín. A záróimák után a helybeli dalárda *Dományi karnagy* vezetése alatt rákezdte a Himnuszot, melynek elhangzása után a meghatottság örömkönnyei iltek a távozó szempillákon.

A latin kath. templomban.

Az ev. ref. istenházából a közönség a latin kath. templomba sietett. Az előjáróság *Kovács* főbíró, *Farkas*, *Vekerdy* jegyzők, az esküdtek, a kezelő, a szolgaszemélyzet, a tüzoltók, élükön *Rajzinger Sándor* h. főparancsnokkal 9 órakor értek a latin kath. templomba, hol egy félórai várakozás után *Toronyi István* esperes-lelkész vallásérkölesi színekkel festett hazafias beszédet mondott. A templomot a hallgatóság itt is zsufolásig megtöltötte. A dalárda itt is elénekelte a Himnuszot, — de mivel az idő előre haladt, fél tizenegykor az előjáróság, a tüzoltók, a dalárda s a nép egyrésze a görög szert. katolikus istenházba távozott, hova már alig tudott az egymás mellett szorongó embertömeg közt befurakodni.

A gör. kath. templomban.

A tüzoltók koszorus zászlója meghajlott a főoltár előtt, mivel a szertartás már javában folyt. Az intellegentia, a nők, a szabadon álló oltár körré szorultak, melynek sátor stíli szerkezete valóban emlékeztetett őseink szentelt berkeiben emelt oltárookra, melyeken a hadak istenének, elődeinktől körül állva, véres áldozatok mutattattak be. A főáltost *Ujhelyi Andor* parochus, a gyulákat két szintén aranydiszbe öltözött segédje *Fodor* és *Ruttkay* káplánok képviselték. *Ujhelyi Andor*, a szentkönyv ide vágó tételének eléneklése után, a szószékre lépett, honnan őseink történelmének háttérével az isteni gondviselésre mutatva, elragadó szónoklatot tartott. *Árpád*, *Szent István*, tatár pusztítás, mohács a függetlenség hőseinek magasztalásával kimutatta, hogy a magyarok istene és, ura, akkor támasztott köztünk prófétákat akkor lehelte lelkét nagyainkba, mikor arra legnagyobb szükségünk volt. Citálta a hg. primást: a kard szerezte, a kereszt tartotta meg hazánkat, a hit tartsa fen beláthatlan időnkig s végül így fejezte be: én nemzetem! emlékezz meg róla, hogy e világon, ezen a hazán kívül nincsen számodra hely, áldjon vagy verjen istened, itt élned balnod kell!! Minden szemben csillogott valami tűz, vagy könnyű?! . . . Utána a dalárda a karzaton elénekelte e a szózatot. A nagy épületet megrengette a kívülről döngő mozsarak három szoros hangja. A hazáért az uralkodó királyért a misébe szövött imák után újra dörögtek az ágyuk, újra hangzott a karzaton a dalárda: „Isten áld meg a magyart” és az: éltesse az isten” kezdetű ének. Az istentisztelet 5 perc hián 12 órakor ért véget. A haragok 2 órahosszat szóltak délbén is. A tervezett diszközgyűlés e miatt más időre halasztott el.

Az izr. imaházban

Citrom Farkas rabbi tartott hazafias buzdító szónoklatot s imát, a királyért hazáért s a lovagias magyar nemzetért. A kántor és segédlete az „Isten áldd meg a magyart” énekelte.

H.-Hadházon.

H.-Hadházi levelezőnk következőket írja az ottan lefolyt millennárius ünnepélyről: Nálunk f. hó 9-én reggel 8 órakor istentisztelettel kezdődött meg az ünnepély.

Diszes templomunk zsufolásig megtelt. Az ünnepiesen öltözött iskolai növen-

dékek a szószékkal szemben levő székeket foglalták el, élükön az osztály tanítóval. Minden gyermek emlékéremet és szalagot kapott.

Szabó Lajos kitűnő egyházi szónok lelkész megható alkalmi beszédet tartott. A hívek bemenetkor a XC zsoltárt, végül 74 dicséret verseinek elénekzése után az iskola csinosan feldíszített udvarára mentek, hol mint egy 2000 lélek volt jelen. Az ezen alkalomra felállított emelvényen Magyarország megkoszorúzott térkép előtt Szabó Lajos lelkész megnyitó beszédet tartott, melyet az összes gyermekcsereg *Hymnus* éneklése évvel lelőzött meg.

Az ünnepély programja 15 számból állott, melyek között kiemelkedő pont volt a Simon Károly tanító alkalmi beszéde. A többi a növendékek hazafias énekei, szavatai tették. Szabó Lajos elnök lelkés szavakkal bezárván az ünnepélyt a jelenlevők, közönség és iskolák együtt énekelték a Hymnuszt, aztán mindannyian elmentek az ujonnan épülő ev. ref. iskola alapkövének ünnepélyes letételére, melyet a régi templom helyén építenek. — Szabó Lajos emelkedett hangon tartott beszéddel megnyitván az ünnepélyt, a már előzőleg megásott alap árokban a régi templomból kikerült, mintegy mázsányi kő a munkások által letételezt, majd az ez idő szerinti egyházi, községi, közbirtokossági tisztviselők névsorának felolvasása után egy irat, egy feliratos nemzeti szalaggal, több pénz darab és jelvénynyel üvegben a kőbe helyeztetett. Szabó Lajos szép imát mondott, aztán megkezdődött a befalazás, melyhez a lelkészen és az előjáróságion kívül a község több előkelő tagja is kalapácsütésekkel járult. Délben 1/2, 12 órakor a XC. zsoltár elénekklésével oszlott szét az ünnepély hatása alatt a gyülekezet. A község valamennyi háza nemzetiszínű, vagy hajdu zászlóval van felékesítve. Az ünnepély sikerének oroszlanrészre Szabó Lajos lelkészt és Simon Károly tanítót illeti.

CSARNOK.

Kölcsey mint morállista.

A Hymnus.

(Folytatás és vége.)

Dicsőség tetőpontjára ér s a költő méltó büszkeséggel hirdetheti, hogy :

Zászlónk gyakran plántálád
Vad török sánczára,
S nyögte Mátyás bús hadát
Bécsnek büszke vára.

Ime allegorikus képen mily szépen utal Mátyás király fekete seregére, melynek láttára a bécsieket rettegés fogta el. A nemzet tovább megy. Gyors léptekkel siet a hitújítás felé; a reformáczióknak legbátrabb legkitartóbb, legönzetlenebb harezosa s azontul is mindig a vallás-szabadságért küzd, homn és külföldön egyaránt pártfogója az elnyomottaknak, megadja s minden alakban megtűri a lelkiismeret megnyilatkozását, s mialatt a törökkel, tatárral, némettel folytatott hosszú harc alatt majdnem elvérzik, s rettetesen megfogy: megőrzi Európa kulturáját. Betegsége hosszú ideig tart, azonban lassacskán csak mégis visszaszerzi ősi erejét, oroszlan bátorsága felbuzdul, felkerekedik s nem törődve az ellenség tengernyi erejével, kardot ránt, hogy segítségére siessen egy szorongatott királynénak: s Mária Terézia trónja védve legyen. A nagy francia forradalom eszméit magáévá teszi, hanem felhasználja a kort arra is, hogy vallásáért, nyelvét szellemi harezot kezdjen, mert mindig haládatlanoktól van környezve, s mialatt maga védekezni kénytelen, a jobbágy-sá-

nak megadja a szabadságot. Soha, semmi körülmények között, még hatalma tetőpontján sem erőszakolja nyelvét másajku honfitársaira, s kiki szabadon használhatja az igét, miként saját oltára előtt is szabadon térdelhet kiki.

Ime nagysága, dicsősége. Ennyi sok szép tulajdonhoz, erényhez képest valóban elenyészőleg esekélyek hibái, s ezek is egytől egyik mind olyanok, hogy idegen népeknek soha: csakis magának ártott velők.

Eddig tart az imádság első része.

Nagyság után a törpeség.

Senki sincs, aki úgy megértette, s oly mértékben bírta volna valódi nagyságát, mint Kölcsey, azért senki se fájlalhatta megcsönkulását annyira, mint ő. Szivrendítő látvány. Magyarország, ez a nagy erkölcsi testület egy csapással földre terül, a világ szinpadján egyszerre elmarad nagy társaitól, Angliától, Francia-, Spanyol-, Németországtól, de még Olaszországtól is; és másod-, harmadrendű állammá süllyed alá, ugyszólván erkölcsi tehetetlenségbe merül. Ez a gondolat folyton bántja Kölcseyt, gyöttri, s mintha az Euménidák sarkában volnának, panasza fakasztja, a „Nemzeti hagyományokban“ elmélkedésre indítja. Mily fájdalmas itt olvasnunk, hogy dicsőségének magasságából a virágzó nemzet lehullott, s elpusztult mezein és saját küszöbei előtt szabadságért és léteért utolsó harcot vívott. S még ekkor is oly hősök merülnek fel, mint Dobozi, Losonczy, Szondi, Dobó, Zrinyi, a lovagkor második virágzásának daliái, a nagy Bayard méltó társai, félelmet és gáncot nem ismervén. Főnséges erkölcsiségű férfiak, akiknek neve késő századokra is fényt fog vetni.

Hanem a nagy bukás miatt magát a nemzetet teszi felelőssé :

Hajh, de büneink miatt
Gyúlt harag kebledben;
S elsujtád villámídat
Dörgő fellegedben:
Most rabló mongol nyilát
Zúgattad felettünk,
Majd töröktől rabigát
Vállainkra vettünk.

Mily erős, mily sujtó nyelvezet. Csupa szin és hang az egész. Az iszonyu nagy sötétségben villám cikázik végig a fellegeken, s minden dördültével népesoportokat folyt meg. Eleven képen látjuk a ránk zuduló népek gyilkos áradatát, a mint különböző fegyvereikkel, különböző módon gyötörnek, kineznek, ölnek, irta-

nak, tüzzel-vassal pusztitnak bennünket: rabigába vetnek. A következő szakban még az ének is hangzik, vert hadunk esonthalmain győzedelmi ének, mely Ozmán vad népének ajkain zengett.

Hányszor zengett ajkain
Ozma vad népének,
Vert hadunk esonthalmain
Győzedelmi ének!

Azon egy ének talán, mely korunkban is megszólalt egyszer, a szabadságharez alatt, amikor az orosz sereghez tartozó mohamedán hitű cserkesz lovasok táborzaskor dics-, vagy hálaénekeket zengtek.
(Vége köv.)

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai“ nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Árverési hirdetmény.

Dr. Körösi Kálmán ügyvédnek, mint özv. Székely Jánosné bírólal lefoglalt követelése behajtására rendelt ügygondnoknak, Zecovics József soproni lakos végrehajtást szenvedett végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 136 ft 20 kr. tőkekövetelés és ennek 1895. február 11-től járó 6%-os kamatai, 45 ft 5 kr. perbeli és végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 9 ft és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cz. 144. § a alapján és a 146. § érte mében a debreczeni kir. Törvényszék és kir. Járásbiróság területén levő a debreczeni 4245. sz. jtkvben A + 1 rend, 2475. hrsz. alatt foglalt belsőségből Zecovics Józsefet illető 1/4 rézre 840 ft, az A + 2 rend, 8790. hrsz. ujosztásu földből Zecovics Józsefet illető 1/4 rézre 165 ftbban ezennel megállapított kiküldési árban elrendeltek.

Az árverés megtartására határidőül 1896. évi június hó 20-ik napjának d. n. 3 órája a debreczeni kir. Törvényszék árverési termébe tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsarának 10%-át, vagyis 84 ftot, 16 ft 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. § értelmében a bánatpénnek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

493-1-1

Van szerencsém a kerékpársportot kedvelő t. urak szives tudomására juttatni, hogy

a keresk. s iparbank épületében

(volt koresolyázó tér)

egy kerékpár iskolát és gyakorló teret létesítettem.

Beruhítás saját gépeimen ingyen.

Kerékpárimért egy évig szavatolok, mely idő alatt előforduló hibákat műhelyemben díjtalanul eszközölöm.

Tisztelettel

DEUTSCHEDE,

DEBRECZEN. Dr. Tihanyi-ház.

Elsőrangu
életbiztosító-társaság
 óvadékképes
vezérképviselőt keres
Debreczen és vidéke
 részére.

Szives ajánlatok kéretnek
 „Bika-szálloda“ Lázár István ve-
 zértitkár ur czimére Debreczen.
 494-3-1

Tóth Béla
 gyógyszer-tára.
Debreczenben.

A leggodosabban összeállított, tekintélyes
 orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

sós borszesz

kapható Debreczenben minden fűszer-üzletben
 valamint gyógyszer-tárakban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr.
 nagy üvegnek 90 krajozár.

Vidéki megrendelések pontosan
 teljesítettek.

Használati utasítással ellátott könyvecske
 minden üveggel ingyen adatik.

423-52-18

Kuhne Lajos
 nemzetközli telep gyógyszer- és műtét-nélfkülli
 gyógyművészetre Liposében.
 Alapítottát 1883. október 10-én, nagyobbítottat
 1892-ben.

Tanácsok és utasítások mindennemű
betegségben, levélileg is, amennyire az
lehetőséges.

Kuhne Lajos kiadásában, Lipcse, Flossplatz 24.
 megjelentek és egyenesen a szerzőtől az összeg előre
 beküldése vagy utánvét ellenében kaphatók, ugyszintén
 a *Csokonai nyomda* és kiadó részvénnyárásságnál és
 minden könyvkereskedés által megrendelhető:

Kuhne Lajos, Az új gyógytudomány.
 Tankönyv és tanácsadó betegnek és
 egészségesekeknek. 18-ik német kiadás. (45 ezer) 486
 oldal 80 1896. Ára füzve 4, kötve 5 márka. Meg-
 jelent 16 nyelven.

Kuhne Lajos, Beteg vagyoké én.
 vagy egészségesek? Próbák és
 tanácsadó minden ember részére, 18-ik német kiadás.
 1896. Ára 50 pfenning. Megjelent 9 nyelven.

Kuhne Lajos, Gyermeknevelés. Intő
 azó szülők, tanítók és nevelőknek. Ára 50 pfenning.

Kuhne Lajos, Kolera, hasolyás és
más hasonló betegségek, melyek gyógyszer nélküli
 kezeltek és gyógyítottak. Ára 50 pfenning.

Kuhne Lajos, Arozitfejezés módja.
 Tankönyv magunk által tapasztalt buvárlatok módjáról
 számos képpel. Ára füzve 6, osinos kötésben 7 márka.

Kuhne Lajos, Gyógytudósítások az
 új gyógyszer- és műtét nélküli gyógymód észleletről
 prospectussal együtt. 25-ik kiadás. Ingyen.

456-8-5

Női divatkelmek
 Barège, luster, mohair stb.
 fekete és színes

selymek,
Napernyők
 nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai czégnél
 Debreczen, Rózsater.

433-0-29

Félszázad óta
 kittingnek elismert

Arany érem Dr. Siehulsky-féle Erdem érem
 Pécs 1888. Temesvár 1889.

Arckenőcs és mosdóvíz.
 Ezen készítmények ajánló levelét azoknak fél-
 század óta mindenütt elterjedt világhírök és
 bámulatos hatásuk képezik. Megbizható sikerrel
 használtatnak szeplő és májfoltok, a forrótság
 vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr
 minden tisztátalansága ellen. Egy nagy üveg
 ára 70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg
 mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló
 Mandola-korpa szappan 25 kr.

JOLIESSANTE-CRÉME
 bőrfinomító és szépítő szer.
 Kitting hatással bír a bőr finomítása és szépsé-
 gének előmozdítására, valamint a pattanások s
 kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER
 fehér, rózsza és sárga színben.
 Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. —
 Az arcra láthatatlanul tapadva annak kellemes
 színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr, egy kis
 doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR
 legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, od-
 vasodásuk és büszödésük eltávolítása s megóvá-
 sára, mely által egyuttal a fogpusra is a legjóté-
 konyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN
 már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb
 toilette szappan. A bőrt finom és simává teszi,
 valamint előmozdítja a emeli annak friss, tiszta
 kinézetét. Kiváratra mintadarabok ingyen adat-
 nak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer
 biztos szer a megöszült haj eredeti természetes
 színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.
Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél,
 mint készítőnél Kassán. — Debreczenben
 Rothschne V. Emil gyógyszer-tárában

46-2-1

A Piacz-utcán,
 a nagy fűszéhez közel, élénk forgalmu rövidáru bazár
 üzlet irodám utján azonnal olcsó ár mellett **eladó.**
 A venni szándékozók figyelmét azzal hívom fel, hogy
 ily kedvező alkalom ilyen előnyös helyen fekvő bazár
 vételére nagyon ritkán nyilik.

Egy 40 kat. hold
 911 négyszögöl nagyságu s a fencsikai erdő és
 díoszegi ut mellett fekvő tanyás birtok, 2 szoba,
 konyha, gang és 30 db. lóra istállóval, szállótelepre
 is alkalmas jó talajjal irodám utján **eladó,** — van
 ezen birtokon még egy külön lakás is.

Egy teljesen jó karban levő cséplőgépp
 irodám utján olcsó ár mellett **azonnal eladó.**

Az ondódi Kádár-dűlőben fekvő
 2½ nyilas tanyás birtok irodám utján azonnal **eladó.**

A rabkert mellett fekvő 2 kat. hold
 tanyás birtok, mely jelenleg zöldségtermelésre hasz-
 náltatik s mely a városhoz egész közel fekszik, iro-
 dám utján azonnal **eladó.**

Debreczenben a legnagyobb telken
 épült ház sürgösen és igen kedvező feltételek mellett irodám
 utján családi viszonyok miatt Péterfián a legszebb helyen **eladó.**
 Ezen ház 730 négyszögöl területű telken van építve, áll 18
 szoba és egyéb melléképületekből több elkülönített szép
 urilakásokra osztva: az épület a mai modern kor minden
 követelményeinek megfelel, igen szép szőlőskert, mely a legjobb
 karban van, van még eselődakás és istálló is.

A venni szándékozók figyelmét azzal hívom fel, hogy Deb-
 reczenben ily nagy telkű és ennyire értékes házat keresve
 sem igen lehet találni, és hogy tekintettel arra, hogy ezen
 ház az értékéhez mérten irodám utján eléggé olcsón és na-
 gyon kedvező feltételek mellett azonnal átvehető, nagyon ritka
 előnyös vétel tárgyat képezi.

Egy szép földszintes ház 2 bolthelyi-
 séggel szép kényelmes lakásokkal 1100-1300 frt jövede-
 lemnel, s részben még adómentességgel előnyös feltételek
 mellett a Nagy-Csapó-utcán gyönyörű fekvéssel és tágas
 szép kilátással a betáblázott toherrel együtt irodám utján
 azonnal **eladó.**

A központban a várutczában fekvő fel-
 tünő szép utczai fronttal elkülönített szép tágas urilakásokból
 s minden szükséges melléképületekből álló modern építke-
 zésű igen szép ház irodám utján sürgösen **eladó** és azonnal
 átvehető kedvező fizetési kötelezettség mellett.

A Nap-utcán fekvő szép nagy sarok-
 ház, hosszú nagy udvarral, szép és erős köépületekből álló
 több elkülönített szép lakásokkal és jó vízi kuttal irodám ut-
 ján azonnal **eladó** s a vételár felérésében, esetleg nagyobb
 arányban is fenn maradhat.

Ritka alkalom
 szép két utcára szolgáló házvételre. Egy földszintes
 és a Széchenyi-utczában fekvő s a Kis-uj-ate-ára
 átszolgáló, és ott is beépített szép és jól jövedelmező
 ház, nagyon közel a piaczhoz s egészen a közpon-
 ban ondódi és ujosztású szántófölddel, vagy anélkül, iro-
 dám utján **előnyösen és sürgösen eladó.**

Jókarban levő szép fekvésű szőlő az
 ujkertben 2½ nyilas, pajtával és szüretelő edényekkel
 irodám utján előnyösen és **azonnal eladó.**

Debreczenben nagyon élénk helyen
 fekvő s nagyobb forgalmu, édesített italok, konyak,
 ser és egyéb szeszese italok poharonkinti elárulitá-
 sára szolgáló engedélyvel, csemege és felvagdalt hideg
 élelmi szerek, czukrász sitemények és egyebek elárulitá-
 sására engedélyvel ellátott igen csinos és intelligens
 közönség által látogatott **bolthelyiség** elköltözés
 miatt **irodám utján csakély összeggel azonnal**
átvehető.

Bérletek.
 A Nagyhatvan-utca elején egy bolthelyiség, mely
 már régi időköl fogva fűszer- és liszt-üzlet szolgál
 4 szoba és konyha, pince és egyebekből álló lakás-
 sal, esetleg 2 raktár helyiség és irodával, utamon
 olcsó ár mellett **azonna kiadó.**

Egy igen szép uri lakás
 a központban az egyháztéren 4 szoba és egyéb mel-
 lékhelyiségekkel irodám utján **azonnal kiadó.**

Péterfián a legszebb helyen
 egy elegáns urilakás üvegezett folyosó, 4 szoba és egyéb mel-
 lékhelyiségekkel irodám utján **azonnal kiadó.**

Egy a központban legélénkebb forgalmu
 utczában a mai kor követelményeinek mindenben
 megfelelő szép bolthelyiség díszes kirakat tál, azonnal
kiadó, évi bér 600 frt o. é., bővebb felvilágo-
 sítást irodám nyujt.

Birtokot venni szándékozók felkéretnek,
 hogy mielőtt barkivel is véteit kötnének, legyenek

szivesek irodamba fá adni, — ahol a v ros minden
 részéböl házak, szőlők és szántóföldek elad sra
 nagyon bö választékban bejelentve vannak s ahol
 irodám utján nagyon előnyösen és gyorsan jutnak
 birtokhoz.

Váltók leszámítolását
 és értékpapirok értékesítését irodám pár óra alatt
 eszközöli.

Hitelezőkkel kiegyezést,
 fizetek eladá-át irodám szakavatottsággal és gyorsan
 végez, — üzlettárs kellő tökével irodám utján rövid
 idő alatt szereshető.

Az érdeklődők tudomására hozom,
 hogy a budapesti legtekintélyesebb bankok-
 kal összeköttetésbe léptem s hogy ebböl kifolyólag
 bizományi bankirotad nyitottam és
 ez-ntul törlesztéses kölcsönökkel is foglalkozom.
 Pro-pectussal mindenkinék szive en szolgálók, —
 némi tájékozásul az irodám utján törlesztéses köl-
 csönök o csó-aga és előnyös voltára vonatkozólag a
 következőket hozom az érdek ödök tudomására:

50 évre az összeg arányához mérten	4.5-4.70,
45 " " " " " "	5.05-5.60,
40 " " " " " "	5.55-5.90,
35 " " " " " "	5.85 6.20

fizetendő minden 100 frt után, ezen fizetésben ugy a
 kamat, mint a tők törlesztési há yadok is beut fog
 latatnak s a letelt kölcső idő után a kölcsön összeg
 kifizettetnek és elny-eztu-k tekinteti s a birtok-
 ról töröltetik.

A kölcsön 300 frtnál kezdődik és megfelelő
 birtokoknál 100.000 forintig is kiterjedhet.

A kölcsön bármikor egészben vagy részben is
 visszafizethető

Levélbeli megkereséseknél 25 kr. bélyegje-
 gyekben becsatolandó. A kölcsönök legmagasabb
 összegek erejéig is három héten belől szavaztat-
 nak meg

(Sürgöny czim: Pén intézet bizományi bank-
 iroda.)

Babits Sándor
 okl. jegyző, birtokforgalmi és bizományi
 bank-irodája

Debreczen, Nyomatató-utca 769. szám.
 Saját ház. 414-5-2